

Par Britt Impens

Une passion pour la restauration de cheminées

Depuis 2000, Marcel Verkuijl est spécialisé dans le domaine de la restauration de cheminées notamment en marbre noir, objet pour lequel il voue une véritable passion. Pour le moment, il s'est constitué une belle collection d'environ 600 cheminées, notamment en Noir de Mazy, mais aussi dans d'autres marbres prestigieux et grès.

Marcel Verkuijl fonde Ambiance Natuursteen à Randwijk, près de Nimègue aux Pays-Bas, en 2009, mais le démarrage effectif de l'entreprise a eu lieu en 2011. A l'école il suit une formation généraliste, très éloignée du monde de la pierre. Avec un ami, il commence, après ses études, à travailler dans une marbrerie à Wageningen. A partir de ce moment là, il apprend les bases de ce métier. *"L'entreprise était bien équipée en terme de matériels et ses activités étaient très diversifiées. Nous fabriquions des monuments funéraires, des plans de cuisine, des aménagements de salles de bains et assurions aussi des travaux de restauration sur chantier. Je suis passé à tous les postes dans les ateliers durant ces années, et, à la fin, j'étais devenu le spécialiste de la fabrication et de la pose de revêtements muraux à livre ouvert pour les salles de bains"*.

La singularité de l'atelier de Ambiance Natuursteen est qu'il est aménagé dans une ancienne église. Ses équipements sont principalement du matériel portatif manuel.

De eigenheid van Ambiance Natuursteen is dat de werkplaats gevestigd is in een voormalige kerk. Marcel Verkuijl werkt vooral met draagbare handapparatuur.

Pendant son passage à la marbrerie, Marcel Verkuijl a appris à travailler et à respecter les matériaux naturels et en particulier le marbre noir. *"Nous devons le manipuler avec une grande précaution dans l'atelier. C'est ce qui a éveillé ma curiosité. Le Noir de Mazy, par exemple, est un véritable défi, difficile à travailler, mais une si belle matière"*, explique t-il.

Sa collection de cheminées débute avec l'achat d'une première, relativement ancienne, en marbre noir de Tongres. La plupart des cheminées de sa collection datent de la période 1850-1930. Il possède aussi quelques modèles du 18ème siècle, originaires des Pays-Bas et de Belgique, en marbre blanc et rouge, de la fin de la période gothique, en grès, etc. Démontées, toutes ces pièces sont rangées, dans six hangars de stockage à proximité de son atelier. *"Mon bâtiment est trop petit pour toutes les entreposer et petit à petit j'ai commencé à louer des locaux. Pour le moment, j'en suis à six. Ce n'est pas facile de travailler ainsi, car je dois toujours me déplacer avec mon camion pour récupérer des pièces. A l'avenir j'envisage de déménager dans un espace plus grand et plus fonctionnel"*.

Son atelier de marbrerie actuel, situé dans une ancienne église, est équipé d'une scie à eau Carat, d'un polissoir à sec Flex et d'un flexible.

Activité principale : restauration de cheminées

La clientèle de Marcel Verkuijl est constituée de particuliers à 95 % et d'architectes 5 %. *"Les modèles de cheminées les plus rares, tels que ceux du 18ème siècle sont principalement pour les architectes. Les particuliers trouvent mes coordonnées généralement via internet ou par le bouche à oreilles."*

Souvent, il s'agit de cheminées qui, dans le passé, ont été mal réparées et auxquelles je dois redonner leur état originel, ou du moins, s'en rapprocher le plus possible". Pour les travaux de restauration, Marcel Verkuijl démonte les cheminées et emporte les pièces dans son atelier. *"C'est trop difficile de faire une restauration sur place, j'ai vraiment besoin de tous mes outils et équipements. Après l'opération de reconstitution la plus fidèle possible, la cheminée est posée aussi authentiquement que possible".* Quand des éléments sont vraiment trop endommagés pour la restauration, il puise dans son stock de 600 cheminées, pour trouver la pièce la plus adaptée qu'il retravaillera et intégrera ensuite dans celle de son client. Pour le polissage, il opte pour le satiné, à la place du brillant et travaille quasi uniquement manuellement.

Une offre complète.

Mais pour Marcel Verkuijl, la cheminée n'a pas qu'une fonction décorative. *"Pour qu'il soit complet, mon travail n'est fini que lorsque mon client dispose d'une cheminée qui fonctionne".* Pour cela, il travaille en collaboration avec un spécialiste qui gère les parties conduits et gainages. Auparavant, il restaurait également des dallages en pierre,

mais il a pris l'option de stopper cette activité. Il possède aussi une petite collection d'éviers en pierre de taille, qu'il nettoie et remet en état pour leur donner une seconde jeunesse. *"Les éviers massifs sont une activité porteuse et j'ai toujours apprécié de travailler la pierre bleue belge".*

Chaque année, ce jeune professionnel restaure une quarantaine de cheminées et en commercialise autant. *"Des personnes qui cherchent une cheminée pour leur nouvelle maison, peuvent aussi faire appel à moi, je peux fournir et poser une cheminée traditionnelle avec de vieux panneaux et même rajouter une décoration si souhaité. Je ne veux pas être catalogué simple négociant en matériaux anciens, je veux juste faire mon métier de marbrier".*

Marcel Verkuijl s'est spécialisé dans la restauration de cheminées en privilégiant des moyens techniques manuels et un grand savoir faire.

Marcel Verkuijl is gespecialiseerd in de restauratie van schouwen en geeft het voorrecht aan handmatige technieken en een grote expertise.

ONDERNEMING

Een passie voor de restauratie van schouwen

Marcel Verkuijl is gespecialiseerd in de restauratie van schouwen, voornamelijk in zwart marmer, een materiaal waardoor hij echt gepassioneerd is. Voor het moment heeft hij een mooie collectie opgebouwd van ongeveer 600 schouwen, vooral in Noir de Mazy, maar ook andere prestigieuze marmers en zandstenen.

Marcel Verkuijl richtte *Ambiance Natuursteen* te Randwijk, nabij Nijmegen, in 2009 op, maar de eigenlijke opstarting gebeurde in 2011. Hij volgde een middelbare opleiding die totaal losstond van natuursteen. Door middel van een vriend werd hij aangenomen in een steenhouwerij in Wageningen. Hier leerde hij het vak. *“De onderneming was goed uitgerust op het gebied van machines en hun activiteiten waren heel gediversifieerd. Wij maakten grafmonumenten, keukenbladen, badkamerinrichtingen en deden ook restauratiewerk. Ik ben door alle ateliers gegaan doorheen de tijd, op het einde was ik gespecialiseerd in open boek realisaties voor badkamers.”* Tijdens zijn parcours leerde hij respect te hebben voor natuursteen en vooral voor het zwarte marmer.

Marcel Verkuijl expose différents modèles de cheminées de divers styles et matériaux notamment en marbres colorés. Il dispose de six hangars dans lesquels sont stockés les 600 modèles en sa possession.

Marcel Verkuijl heeft verschillende modellen van schouwen en in verschillende materialen in zijn toonzaal staan. Hij beschikt over zes stockage ruimtes waar hij zijn collectie van 600 modellen in onderbrengt.

"In de steenhouwerij moesten we er heel voorzichtig mee omgaan. Dit heeft mijn belangstelling gewekt. Noir de Mazy is een echte uitdaging, moeilijk te bewerken, maar een prachtig materiaal."

Zijn voorraad bouwde hij op met een eerste antieke schouw in zwart marmer uit Tongeren. De meeste schouwen uit zijn collectie dateren uit de periode 1850-1930. Daarnaast bezit hij ook nog enkele 18e eeuwse schouwen uit Nederland en België, witte en rode marmeren schouwen, laat Gotische schouwen in zandsteen, enz. Zij zijn allen uit elkaar gehaald en opgebaard zijn in zes stockage ruimtes in de omgeving van zijn atelier. *"Mijn lokaal is te klein om alles op te slaan, daarom begon ik stockageplaatsen te huren. Voor het moment zijn het er al zes. Dit is niet eenvoudig en vooral tijdslopend, want ik moet steeds met de bestelwagen ernaartoe gaan. In de toekomst zie ik mij overstappen naar een grotere ruimte en met wat meer comfort."* Zijn huidige werkplaats is ondergebracht in een oude kerk en is uitgerust met een kleine waterzaag van Carat, een Flex droogschuuder en een flexibele as.

Voornaamste activiteit : restauratie van schouwen

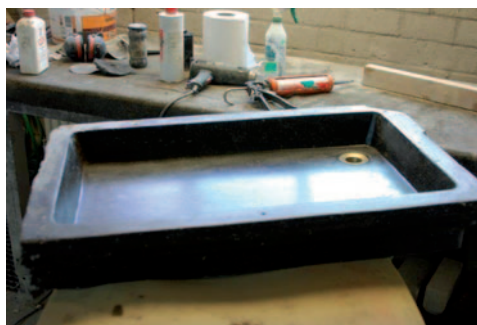
De klanten van Marcel Verkuijl bestaan voor 95 % uit particulieren, de andere 5% zijn architecten. *"De zeldzamere modellen, zoals die uit de 18e eeuw zijn voornamelijk gericht naar de architecten. De particulieren vinden mij vooral terug via het internet of de mondelinge kanalen. Vaak gaat het dan over schouwen die in het verleden slecht geres-taureerd werden door de particulieren en die terug hun oorspronkelijke staat moeten krijgen, of toch zo goed mogelijk."* Voor de restauratie demonteert hij de schouwen en neemt de stukken mee naar zijn atelier. *"Het is te moeilijk om een schouw ter plaatse te restaureren, daarvoor heb ik echt mijn gereedschap en werktuigen nodig. Na de restauratie word de schouw zo authentiek mogelijk weer teruggeplaatst."* Wanneer er delen zijn die te zwaar beschadigd zijn voor restauratie, kan hij gebruik maken van een stuk uit zijn collectie van 600 haarden, die hij dan op dezelfde manier bewerkt. Voor het polijsten kiest hij voor een zijdeglans en geen hoogglans en polijst hij zo min mogelijk machinaal.

Totaalpakket

Voor Marcel Verkuijl is de schouw niet louter een decoratief element. *"Het werk is maar pas af wanneer de klant een volledig werkende schouw heeft staan."* Daarvoor werkt hij samen met een haardenspecialist uit de buurt. Vroeger restaureerde hij ook vloeren, maar deze activiteit heeft hij stopgezet. Wel heeft hij nog een kleine collectie wasbakken in blauwe steen, die hij nieuw leven

inblaast. *"De spoelbakken zijn een bijkomende activiteit, die goed loopt en ik heb steeds graag met blauwe hardsteen gewerkt."*

Jaarlijks restaureert hij ongeveer 40 haarden en doet hij evenveel maatwerk. *"Personen die voor een nieuwbouw op zoek zijn naar een haard, kunnen bij mij ook terecht, ik kan dan op traditionele wijze met oude panelen een haard aanbieden en ook de gewenste decoratie toevoegen, indien gewenst. Ik wil niet louter een handelaar in oude materialen zijn en ze juist herverkopen, ik wil ook mijn ambachtwerk uitvoeren."*

En complément d'activité, Ambiance Natuursteen restaure aussi des éviers massifs anciens en pierre bleue qui seront commercialisés ensuite.

Een bijkomende activiteit van Ambiance Natuursteen is de restauratie van oude massieve spoelbakken in blauwe steen die hij daarna verkoopt.